

PER ØSTERGAARD

SIDAN 1

Minifakta om diplodocus

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om diplodocusen som levde för 150 miljoner år sedan. Diplodocusen var en stor växtätare. I boken får du bland annat veta varför det var bra att den hade en så lång hals och varför svansen var så bra att ha.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV 1–3)
- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter. (SV 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV 1–3)
- Informationssökning i källor för barn. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Söka information från olika källor och värdera dess

SKICKA TALLRIKEN

En övning med nya begrepp som eleverna lärt sig från boken.

1. Välj viktiga begrepp från boken och skriv begreppen på papptallrikar. Det ska vara lika många papptallrikar som elever, vissa begrepp behöver användas ett par gånger.

Exempel:

skelett, kindtänder, framtänder, flock, lägger ägg, ton, växtätare, rovdjur, skalle, ton, latin

2. Samla eleverna i en ring. Dela ut en papptallrik med ett begrepp till varje elev.
3. Alla elever ska en i taget läsa högt vad det står på deras papptallrik. Låt dem berätta vad de kan om begreppet.
4. Berätta för eleverna hur de sedan ska skicka papptallrikarna:
 - Skicka tallriken ett steg till höger.
 - Skicka tallriken ett steg åt vänster.
 - Skicka tallriken två steg åt vänster.
 - Skicka tallriken tre steg åt höger.
5. Låt några elever läsa vad det står på deras nya papptallrik. Låt dem berätta vad de kan om begreppet.

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sin ihopskrynkade svarslipp.

Ni behöver en bunt med papperslappar och en papperskorg. Förbered frågor om innehållet i boken.

Exempel:

- Var levde diplodocusen?
(I Nordamerika.)
- Vad var speciellt med diplodocusens utseende?
(Den hade en väldigt lång hals och en väldigt lång svans.)
- Hur mycket kunde en fullvuxen diplodocus väga?
(Den kunde väga upp till 27 ton.)

1. Dela in eleverna i par. Dela ut några papperslappar till varje par.
2. Ställ en fråga till eleverna.
3. Eleverna diskuterar svaret i par och skriver ner sitt svar på en papperslipp.
4. Gå gemensamt igenom vad varje par har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en från paret med svarslassen och ställa sig på ett led cirka 3 meter från papperskorgen.
5. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarslipp. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin svarslipp i papperskorgen får ett poäng.
6. Skriv upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sina egna poäng.
7. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar och så börjar det om.

PRESENTATION

Eleverna ska hitta på en egen sorts dinosaurie och göra en presentation.

Presentationen ska innehålla:

- Namn – vilken sorts dinosaurie?
- Storlek – liten, stor?
- Utseende – ben, horn, vingar, fjädrar, färg?
- Boende – havet, träd, strand, grotta?
- Föda – kött, växter?
- Egenskaper – kan flyga, skrämmande, lugn, kan simma?

Presentationen kan redovisas på olika sätt, till exempel i form av en text, plansch, en podd, en dikt eller kanske som en film (till exempel iMovie).

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Detta är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper.

1. Kopiera ordkortet nedan (som innehåller ord ur boken) och ge varje elev ett ordkort.
2. Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ord. En av eleverna förklarar sitt ord och berättar om det, med koppling till boken.
3. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort.
4. Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

Ordkort:

växtätare	stöd	Nordamerika
kindtänder	framtänder	trettiofem
skydd i skogen	vapen	lång hals
lång svans	hjärna	latin
ett hundra	Dippy	flock

HUR DOG DINOSAURIERNA UT?

Låt eleverna berätta om hur de tror att dinosaurierna dog ut.

1. Berätta om olika forskning kring hur dinosaurierna dog ut (en asteroid slog ner på jorden) och gå igenom kedjereaktionen som uppstod efter detta.
2. Låt sedan eleverna rita en serie kring dinosauriernas sista tid på jorden.
3. Visa en modelltext på en serie och gå igenom hur en sådan är uppbyggd med pratbubblor, innan du låter eleverna sätta igång och göra sina serier.

Vill ni göra digitala serie så finns det sidor att använda sig av kostnadsfritt online.

Här kommer ett tips:

www.canva.com/sv_se/skapa/tecknad-serie/

VEM ÄR EN DINOSAURIE?

På Naturhistoriska riksmuseets hemsida finns det lektionsmaterial som ni kan använda er av för att gå djupare in i arbetet med dinosaurier.

www.nrm.se/skola/lektionsmaterial/vem-ar-dinosaurie

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. *De första resterna av en diplodocus hittades i Colorado i USA.*
2. *För att kunna nå bladen längst upp i höga träd.*
3. *Man tror att diplodocusen använde sin svans som ett stöd när den lyfte på frambenen och den kan dessutom ha använt svansen som ett vapen för att försvara sig mot fiender.*
4. *Stenarna hjälpte till att krossa maten i magen. Diplodocusen hade inte några kindtänder som den kunde tugga sönder maten med.*
5. *Att man lever många tillsammans.*
6. *För då kunde de hjälpa till att försvara varandra och deras ungar mot fiender.*
7. *Eget svar*
8. *Eget svar*
9. *Eget svar*
10. *Eget svar*

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

Para ihop varje ord med rätt synonym (ord som betyder samma sak).

Fyll i rätt siffra i respektive ruta eller skriv ut och dra streck.

1. flock	4	1 000 kg
2. skalle	6	ett skriftpråk
3. växtätare	7	hjälpmedel
4. ton	1	grupp
5. rovdjur	2	huvud
6. latin	3	ett djur som äter mat som kommer från växter
7. stöd	8	mosa
8. krossa	5	ett djur som äter andra djur

SANT ELLER FALSKT?

Skriv S i rutan om det är sant och F i rutan om det är falskt.

	Sant	Falskt
1. En diplodocus kunde bajsar ungefär 1 000 kg på en dag.	S	
2. <i>Dippy</i> är en diplodocus som finns på ett museum i Colorado.		F
3. Diplodocusen bytte kindtänder var 35:e dag.		F
4. Honan kunde lägga upp till 100 ägg på en gång.	S	
5. Man tror att diplodocusen kunde med hjälp av sin svans plocka löv från träden.	S	
6. Ungarna sprang ut i skogen för att hitta mat efter det att de hade kläckts.		F
7. Diplodocusen åt bara mat från växter.	S	
8. Namnet diplodocus betyder "dubbel balk" på latin.	S	
9. Diplodocusen levde i Nordamerika.	S	
10. 1977 hittades de första resterna av en diplodocus.		F

LÄS OCH RINGA IN

Komplettera de åtta meningarna nedan.

Till varje mening finns det tre olika alternativ att välja mellan. Ringa in det/de ord som är rätt.

1. Diplodocusen levde för 150 ...
miljarder år sedan. **miljoner år sedan.** år sedan.
2. Diplodocusen levde i ...
Nordamerika. Sydamerika. Europa.
3. Diplodocusen var ...
allätare. köttätare. **växtätare.**
4. Diplodocusen levde ...
i flock. ensam. två och två.
5. Diplodocusen hade ...
57 framtänder. 35 framtänder. **46 framtänder.**
6. Ett ägg från en diplodocus var lika stort som ...
en basketboll. en tennisboll. **en fotboll.**
7. En vuxen diplodocus kunde väga upp till ...
27 ton. tio ton. två ton.
8. Dippy kom till London ...
1910. **1905.** 1915.